

THỪA THIÊN - HUẾ VỚI ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ

TS. NGUYỄN NGỌC THIÊN*

Thừa Thiên - Huế là một tỉnh ven biển Bắc Trung Bộ có vai trò rất quan trọng trong vùng kinh tế trọng điểm miền Trung. Với vị trí địa lý rất thuận lợi là trung độ của cả nước, nằm trên trục giao thông quốc gia Bắc Nam và trục hành lang kinh tế - thương mại quốc tế Đông Tây, nơi giao thoa của các điều kiện tự nhiên - kinh tế - văn hóa - xã hội hai miền Nam - Bắc. Thừa Thiên - Huế còn là đầu mối giao thông của cả nước và quốc tế với cảng biển nước sâu Chân Mây, 2 cửa khẩu với nước Cộng hòa Dân chủ nhân dân Lào, sân bay quốc tế Phú Bài, tuyến đường sắt xuyên Việt, quốc lộ 1A, đường Hồ Chí Minh... Với vị trí quan trọng của vùng, Thừa Thiên - Huế đang từng bước phấn đấu xây dựng và phát triển toàn diện để giữ vai trò xứng đáng là cửa ngõ tuyến hành lang kinh tế thương mại Đông Tây nối Mi-an-ma, Thái Lan, Lào với biển Đông qua cảng Chân Mây.

Là vùng đất văn hiến có bề dày lịch sử - văn hóa lâu đời gắn liền với quá trình dựng nước và giữ nước, với gần 200 năm là thủ phủ của xứ Đàng trong, trên 150 năm là kinh đô nước Việt dưới triều Nguyễn. Thừa Thiên - Huế còn được thiên nhiên ưu đãi với nhiều cảnh quan kì thú và hấp dẫn, địa hình đa dạng phong phú có núi, sông, đầm phá, biển, đảo... Với lợi thế này, vùng Cảnh Dương - Bạch Mã - Lăng Cô - Hải Vân được chọn là vùng du lịch tổng hợp trọng điểm quốc gia. Bên cạnh đó, thành phố Huế - đô thị loại I, song hành hai di

sản văn hóa thế giới đang được xây dựng để trở thành thành phố Festival đặc trưng của Việt Nam.

Thừa Thiên - Huế còn được xác định là trung tâm y tế chuyên sâu, trung tâm giáo dục đào tạo đa ngành của khu vực miền Trung - Tây Nguyên và cả nước với hệ thống các bệnh viện, trường đại học, cao đẳng, trung học đa ngành. Ngoài ra, với chức năng là một cực tăng trưởng quan trọng trong vùng kinh tế trọng điểm miền Trung, Thừa Thiên - Huế cũng được định hướng phát triển thành trung tâm dịch vụ thương mại công nghiệp với tâm điểm là khu kinh tế Chân Mây - Lăng Cô.

1. Kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm 2009.

Năm 2009, nền kinh tế thế giới vẫn đang trong chiều hướng suy giảm, khủng hoảng tài chính toàn cầu và có những diễn biến phức tạp khó lường của thị trường thế giới. Kinh tế trong nước có chiều hướng phát triển chậm lại, tình hình lạm phát, cân đối vĩ mô không ổn định, đời sống nhân dân gặp nhiều khó khăn, nguy cơ dịch bệnh, thiên tai diễn biến phức tạp. Trong bối cảnh chung ấy, để thực hiện tốt các nghị quyết, Chương trình hành động của Chính phủ, trọng tâm là Nghị quyết số 30/2008/NQ-CP ngày 11-12-2008 của Chính phủ về những giải pháp cấp bách nhằm ngăn chặn suy giảm kinh tế, duy trì

* Chủ tịch UBND tỉnh Thừa Thiên - Huế.

tăng trưởng kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội và các nghị quyết của Tỉnh ủy, HĐND tỉnh về nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2009, phương hướng và tư tưởng chỉ đạo của kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2009 của tỉnh Thừa Thiên - Huế được xác định là “Bình tĩnh, chủ động, quyết tâm khắc phục vượt qua khó khăn; tạo điều kiện và động viên các thành phần kinh tế, các doanh nghiệp và toàn dân đẩy mạnh sản xuất, kinh doanh, thực hành tiết kiệm”.

Nhiệm vụ trọng tâm kế hoạch năm 2009 đặt ra từ đầu năm là: tập trung hỗ trợ tháo gỡ vướng mắc, tạo điều kiện tối đa cho các thành phần kinh tế, doanh nghiệp và toàn dân đẩy mạnh phát triển sản xuất - kinh doanh; ưu tiên huy động mọi nguồn lực cho an sinh xã hội; đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng thiết yếu phục vụ dân sinh, phục vụ nhu cầu phát triển dịch vụ, du lịch, hạ tầng các khu công nghiệp, các khu đô thị mới để tạo quỹ đất, tăng nguồn thu ngân sách; kiên quyết cắt giảm những danh mục dự án đầu tư và các khoản chi tiêu chưa thực sự cần thiết; phát huy giá trị văn hóa Huế; đặc biệt quan tâm đến giáo dục, y tế, nhất là phòng, chống dịch bệnh, chăm sóc sức khỏe nhân dân, bảo vệ môi trường sinh thái... Tiếp tục cải cách hành chính; tích cực chống tham nhũng, lãng phí, thực hành tiết kiệm; giữ vững ổn định chính trị, tăng cường quốc phòng, an ninh.

Cho đến nay, tình hình kinh tế - xã hội của Thừa Thiên - Huế đã có những chuyển biến tích cực.

Tổng sản phẩm trong tỉnh (GDP) 6 tháng đầu năm 2009 ước đạt 9,18%; trong đó, khu vực nông, lâm, thủy sản tăng 3,84%; công nghiệp - xây dựng tăng 10,5%; dịch vụ tăng 9,6%. Trong tăng trưởng GDP, khu vực công nghiệp - xây dựng đóng góp 4,15%; dịch vụ: 4,44%; nông - lâm - thủy sản: 0,59%. Như vậy, để đạt được tốc độ tăng cả năm ở mức 10% như Nghị quyết của Tỉnh ủy đề ra, những tháng còn lại của năm phải đạt tốc độ tăng

trường bình quân trên 10%. Với kết quả trên cho thấy, trong ba trụ cột của nền kinh tế, khả năng khu vực nông nghiệp khó cho thấy sự “bứt phá” trong nửa cuối của năm. Tuy nhiên, công nghiệp - xây dựng và dịch vụ đang có dấu hiệu phục hồi nên nếu tập trung đẩy mạnh sản xuất công nghiệp và dịch vụ, khả năng đạt được tốc độ tăng trưởng GDP 10% cả năm là khả thi.

Thu, chi ngân sách đều tăng hơn cùng kì năm trước. Tổng thu ngân sách hiện nay ước đạt 1.289,6 tỉ đồng, bằng 60,2% dự toán năm, tăng 45,4% so cùng kì; trong đó, thu nội địa 1.165,25 tỉ đồng, bằng 60,8%, tăng 49,5%. Tổng chi ngân sách địa phương đạt 1.551,3 tỉ đồng (kể cả chương trình mục tiêu, dự án), bằng 50%, tăng 60% so cùng kì.

Hoạt động xuất nhập khẩu có tiến bộ, giá trị xuất khẩu 6 tháng đầu năm đạt 60,26 triệu USD, tăng 26,3% so với cùng kì, đạt 43,4% kế hoạch. Một số doanh nghiệp có khối lượng và giá trị xuất khẩu tăng như Công ty Dệt may Huế, Công ty cổ phần Sợi Phú Bài, Công ty Thực phẩm Huế, Công ty Bia Huế,... Kim ngạch nhập khẩu cũng tăng khá, đạt 44,3 triệu USD chủ yếu là nguyên vật liệu phục vụ sản xuất.

Đòng tiền “đỏ” vào nền kinh tế tiếp tục tăng lên. Tổng vốn đầu tư phát triển những tháng đầu năm 2009 ước đạt 3.501 tỉ đồng, bằng 52% kế hoạch, tăng 27% so cùng kì; trong đó, vốn trung ương quản lý 510 tỉ đồng, bằng 54,4% kế hoạch, tăng 28,4%; vốn địa phương quản lý 2.991 tỉ đồng, bằng 51,9% kế hoạch, tăng 27% so cùng kì. Điều đáng chú ý là đầu tư nước ngoài giảm sút. Hiện chỉ có 2 dự án được cấp phép là Espace Business Huế (Big C) với tổng vốn đăng kí 17,8 triệu USD và Dự án nâng công suất Nhà máy Bia Phú Bài giai đoạn 2 với tổng vốn đăng kí 8,8 triệu USD.

Tổng mức bán lẻ hàng hoá và doanh thu dịch vụ tiêu dùng đầu năm 2009 theo giá thực tế đạt 4.573,9 tỉ đồng, tăng 21% so

cùng kì.

Hoạt động thu hút đầu tư tiếp tục được cải thiện. Công tác cải cách thủ tục hành chính được đẩy mạnh theo hướng quy trình hoá; ban hành kế hoạch thực hiện các giải pháp nâng hạng chỉ số cạnh tranh cấp tỉnh PCI, chương trình thúc đẩy phát triển doanh nghiệp,... Đến ngày 20-6-2009, đã có 275 doanh nghiệp đăng kí kinh doanh mới, tăng 7,4% so với cùng kì, số vốn đăng kí đạt 882,6 tỉ đồng; cấp mới 22 giấy chứng nhận đầu tư trong nước có tổng vốn đăng kí 4.779 tỉ đồng; có 2 dự án đầu tư nước ngoài với tổng vốn đăng kí là 26,6 triệu USD.

Công nghiệp bắt đầu có sự hồi phục và phát triển. Quý I-2009, sản xuất công nghiệp gặp nhiều khó khăn, song bước sang quý II, với sự hỗ trợ tích cực bằng nhiều chính sách và giải pháp từ các gói kích cầu của Chính phủ nên công nghiệp đã dần dần được ổn định, nhiều sản phẩm chủ lực được sản xuất và tiêu thụ với khối lượng lớn, một số sản phẩm tăng thêm do tăng năng lực sản xuất, đầu tư mở rộng và xây dựng mới... Tổng giá trị sản xuất công nghiệp ước đạt 2.393,2 tỉ đồng, tăng 10,5% so cùng kì. Công tác khôi phục làng nghề tiếp tục được đẩy mạnh; hoàn chỉnh các đề án khôi phục và phát triển các làng nghề truyền thống, các sản phẩm thủ công mỹ nghệ phục vụ xuất khẩu.

Vụ đông xuân năm 2009, được mùa lớn về lúa, năng suất lúa bình quân toàn tỉnh đạt 55,2 tạ/ha, tăng 0,3 tạ/ha so với vụ đông xuân 2008 và là năm có diện tích lúa đạt cao nên sản lượng lúa đạt 148,7 nghìn tấn, tăng 5,1% so vụ đông xuân 2008.

Trong chăn nuôi, đã tổ chức thực hiện đề án khôi phục đàn lợn giống, triển khai các biện pháp tiêu độc khử trùng, tiêm phòng dịch, tuyên truyền về chăn nuôi an toàn, bền vững. Nhờ vậy, đến nay, các loại dịch bệnh nguy hiểm ở gia súc, gia cầm chưa xảy ra, tổng đàn gia súc, gia cầm tăng rõ rệt.

Về diện tích nuôi trồng thủy sản ước đạt 5.136,5 ha, bằng 95,8% so với cùng kì. Sản lượng nuôi trồng thủy sản ước đạt 1.899 tấn, tăng 4,2%; sản lượng khai thác thủy sản đạt 14.356 tấn, tăng 6,5%; trong đó, khai thác biển đạt 12.590 tấn, tăng 6,4%.

Tổng khách du lịch đầu năm 2009 ước đạt 708,8 nghìn lượt khách, bằng 93,5% so cùng kì; trong đó, khách quốc tế 310 nghìn lượt khách, bằng 81,1%; khách trong nước 398,8 nghìn lượt khách, tăng 6,2%. Tổng doanh thu du lịch ước đạt 353,6 tỉ đồng, bằng 99% so cùng kì.

Hoạt động bưu chính - viễn thông phát triển mạnh, hạ tầng kĩ thuật viễn thông được tập trung đầu tư, mở rộng vùng phủ sóng di động, mạng điện thoại cố định, dịch vụ truy cập internet ADSL. Đến 30-5-2009, số thuê bao điện thoại trên địa bàn tỉnh đạt 980.303 máy; trong đó, điện thoại cố định đạt 218.889 máy, tăng 10,4%; điện thoại di động 761.414 máy, tăng 11,2%; internet có 32.094 thuê bao, tăng 14,3% so với 31-12-2008, đạt mật độ 2,81 thuê bao internet/100 dân. Tổng doanh thu bưu chính - viễn thông 6 tháng đầu năm 2009, ước đạt 379,9 tỉ đồng.

Chỉ số giá tiêu dùng tháng 6-2009 tăng 2,04% so với tháng 12-2008; trong đó, các nhóm hàng tăng: thực phẩm tăng 3,65%; nhà ở, điện nước, vật liệu xây dựng tăng 8,63%; đồ uống và thuốc lá tăng 4,47%; may mặc, mũ nón, giày dép tăng 4,33%; thiết bị và đồ dùng gia đình tăng 1,41%. Các nhóm hàng giảm: lương thực giảm 5,63%; giao thông, bưu chính - viễn thông giảm 2,8%; giáo dục giảm 0,43%.

Trong các lĩnh vực văn hoá - xã hội. Đã tổ chức được nhiều hoạt động văn hoá, văn nghệ, triển lãm kỉ niệm các ngày lễ lớn và sự kiện chính trị - xã hội trọng đại của đất nước. Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá" đã có 1.069 làng, thôn, bản, tổ dân phố được công nhận đơn vị đạt chuẩn văn hoá; 864 cơ quan, đơn vị được công nhận đạt chuẩn văn hoá;

178.014 gia đình được công nhận gia đình văn hoá; 25 xã, phường, thị trấn đăng kí xây dựng xã, phường, thị trấn văn hoá. Công tác bảo tồn, phát huy giá trị văn hoá dân tộc được quan tâm.

Trong lĩnh vực y tế, đã làm tốt công tác giám sát dịch tễ, tuyên truyền, phòng chống các bệnh truyền nhiễm gây dịch. Thực hiện tốt các chính sách khám chữa bệnh cho người nghèo, trẻ em dưới 6 tuổi, làm tốt công tác truyền thông giáo dục về sinh an toàn thực phẩm. Tiếp tục xã hội hoá trong lĩnh vực y tế, cấp giấy chứng nhận đầu tư dự án bệnh viện ngoại khoa quốc tế Kim Nguyễn, hoàn thành thủ tục đầu tư mới các trung tâm y tế tuyến huyện, xây dựng 20 trạm y tế.

Trong lĩnh vực giáo dục, đã thực hiện nhiều biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục, thực hiện tốt phong trào "*Xây dựng trường học thân thiện - học sinh tích cực*". Cơ sở vật chất các trường học được tăng cường.

Nhìn chung, trong thời gian qua, kinh tế - xã hội của tỉnh vẫn giữ được ổn định và phát triển, một số chỉ tiêu kinh tế - xã hội đạt khá và tăng hơn so với cùng kì. Tuy nhiên, tình hình kinh tế - xã hội của tỉnh đang đứng trước những khó khăn, đó là do kinh tế, chính trị, xã hội của thế giới đang diễn biến phức tạp, cùng với thiên tai và các dịch bệnh lớn đang xảy ra... là những thách thức đối với nền kinh tế. Du lịch đang là thế mạnh của tỉnh, song đã có sự suy giảm cả về lượt khách và doanh thu. Môi trường kinh doanh du lịch vẫn còn những bất cập, sản phẩm du lịch còn nghèo nàn, chất lượng chưa cao. Trong công tác nuôi trồng thuỷ sản, còn nhiều khó khăn về giống, phòng trừ dịch bệnh. Sản xuất công nghiệp tuy có dấu hiệu ổn định nhưng mức tăng trưởng chậm trong những năm gần đây. Cơ cấu sản xuất trong từng ngành, từng lĩnh vực chưa chuyển dịch kịp với thị trường trong và ngoài nước. Triển khai xây dựng hạ tầng còn chậm, chưa đáp

ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội. Trong lĩnh vực văn hoá - xã hội còn nhiều bất cập. Tình hình dịch bệnh tuy đã được phòng, chống một cách chủ động, song diễn biến còn nhiều phức tạp. Mức tiêu dùng của tầng lớp dân cư giảm sút, nhất là đối với các hộ gia đình nghèo, gia đình chính sách...

2. Định hướng phát triển kinh tế trong thời gian tới.

Tại Quyết định số 86/2009/QĐ-TTg ngày 17-6-2009, Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Thừa Thiên - Huế đến năm 2020. Theo đó, trong thời gian tới, Thừa Thiên - Huế cần tập trung phát triển mạnh khu kinh tế Chân Mây - Lăng Cô trên nhiều lĩnh vực như cảng, dịch vụ cảng, khu công nghiệp, khu phi thuế quan, khu du lịch chất lượng cao, các khu vui chơi giải trí, sân golf... nhằm phát triển thành một trung tâm giao thương quốc tế lớn, đô thị hiện đại và trung tâm vận tải biển. Đẩy nhanh tiến độ hình thành cụm đô thị động lực Huế - Tứ Hạ - Phú Bài - Thuận An - Bình Điền trở thành khu vực nội thị. Xây dựng mới thành phố Chân Mây - Lăng Cô và các đô thị: Phú Đa, Bình Điền, Phong Thu, Thanh Hà, Vinh Thanh, Vinh Hưng, A Đốt, Hồng Vân...

Phát triển khu kinh tế cửa khẩu A Đốt thành một trong những trung tâm thúc đẩy quan hệ hợp tác kinh tế, thương mại đường biên giới giữa Việt Nam với các nước trên tuyến hành lang kinh tế Đông Tây. Bên cạnh đó, tỉnh sẽ cơ cấu lại kinh tế nông thôn và gắn kinh tế nông thôn như một vành đai vệ tinh phát triển của khu kinh tế và các đô thị trong tỉnh, phát triển vùng kinh tế Tam Giang - Cầu Hai.

Về công nghiệp: Phấn đấu đưa giá trị sản xuất công nghiệp tăng bình quân trên 21% giai đoạn 2006-2010, 15% giai đoạn 2011-2015 và 14% trong giai đoạn 2016-2020.

(Xem tiếp trang 59).

xã, thị trấn. Thực hiện tốt mô hình "Một cửa" tại các cơ quan, phòng, ban, xã, thị trấn.

Nâng cao năng lực quản lý điều hành của các cấp, các ngành, các đơn vị thôn, bản, doanh nghiệp, hợp tác xã... là giải pháp quan trọng có tính quyết định thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của huyện trong thời gian tới. Đánh giá đúng năng lực để bố trí đúng cán bộ vào các công việc, thay thế những cán bộ không đủ phẩm chất, kém năng lực. Có kế

hoạch đào tạo, đào tạo lại đội ngũ cán bộ, bồi dưỡng kỹ năng về quản lý điều hành cho đội ngũ cán bộ quản lý kinh tế, quản lý nhà nước để đáp ứng yêu cầu đổi mới, khắc phục thủ tục phiền hà, thực hiện tốt công việc cải cách hành chính. Tổ chức thực hiện tốt chính sách thu hút cán bộ giỏi, sinh viên giỏi mới ra trường về công tác tại huyện, cán bộ giỏi ở đồng bằng tình nguyện phục vụ lâu dài ở miền núi, vùng sâu, vùng xa □

* * * * *

THỪA THIÊN - HUẾ VỚI ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN...

(Tiếp theo trang 46)

Chuyển dịch cơ cấu và nâng cao hiệu quả trong công nghiệp bằng cách phát triển các ngành sản xuất chủ lực: công nghiệp cơ khí, chế tạo và lắp ráp điện tử, công nghiệp cao. Chú trọng phát triển công nghiệp phụ trợ và các khu công nghiệp như sản xuất xi măng, vật liệu xây dựng, chế biến đồ uống và công nghiệp thực phẩm.

Về dịch vụ: Xây dựng tỉnh Thừa Thiên - Huế thành trung tâm dịch vụ tài chính, ngân hàng, du lịch, viễn thông... Phấn đấu đến năm 2010, thu hút từ 2-2,5 triệu lượt khách du lịch/năm. Trong đó, đạt 1 triệu lượt khách quốc tế/năm, tăng doanh thu du lịch 30% trong giai đoạn 2006-2010 và đẩy mạnh tốc độ tăng trưởng về số lượng du khách du lịch từ 15-20%/năm trong giai đoạn 2011-2020.

Đẩy mạnh sản xuất hàng xuất nhập khẩu và dịch vụ, duy trì, phát triển các thị trường truyền thống như EU, Nhật Bản, ASEAN.

Về giao thông: Đầu tư xây dựng đường bộ, đường sắt cao tốc, đường Hồ Chí Minh phía Đông, hầm đường bộ đèo Phú Gia,

Phước Tượng. Nâng cấp mở rộng quốc lộ 49A, mở rộng đường La Sơn - Nam Đông, đầu tư đường 71-74 nối đường Hồ Chí Minh với quốc lộ 1A và các cảng biển, đường tới các cửa khẩu S3 và S10 nối với các nước thuộc tiểu vùng sông Mê Kông, nâng cấp mở rộng quốc lộ 49B và các cầu vượt Ca Cút, Vĩnh Tu, Hà Trung, cầu đập Cửa Lác, các cầu qua sông Hương, sông An Cựu.

Đầu tư mới ga đường sắt Lăng Cô gắn với nhu cầu phát triển khu kinh tế Chân Mây - Lăng Cô và đô thị Chân Mây.

Di chuyển ga Huế ra khỏi nội đô và nâng cấp thành ga trung tâm của thành phố, các ga hàng hóa sẽ được đầu tư xây dựng tại ga Hương Thủy, Văn Xá và Thừa Lưu. Nâng cấp sân bay quốc tế Phú Bài đáp ứng nhu cầu vận chuyển 2 triệu hành khách/năm và 100 nghìn tấn hàng hóa/năm.

Khai thác cảng Chân Mây, đầu tư mở rộng thành cảng trung tâm phân phối quốc tế nối Đông và Tây, cảng hành khách của tuyến cao tốc trên biển. Nâng cao hiệu suất cảng. Ngoài ra, tỉnh sẽ mở rộng cảng Thuận An đạt công suất 1,5 triệu tấn/năm vào năm 2020 □